

กฎหมายกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

บุศรา เข้มทอง

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักวิชาการ

“ก๊าซเรือนกระจก” (Greenhouse Gas) คือ ก๊าซที่เป็นองค์ประกอบของบรรยากาศโลกที่ห่อหุ้มโลกไว้เสมือนเรือนกระจก ก๊าซเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการรักษาอุณหภูมิของโลกให้คงที่และยังมีคุณสมบัติในการดูดซับคลื่นรังสีความร้อน หรือรังสีอินฟราเรดได้ดี ซึ่งหากบรรยากาศโลกไม่มีก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ จะทำให้อุณหภูมิในตอนกลางวันนั้นร้อนจัด และในตอนกลางคืนนั้นหนาวจัด เนื่องจากก๊าซเหล่านี้ดูดซับรังสีความร้อนไว้ในเวลากลางวัน แล้วค่อย ๆ แผ่รังสีความร้อนออกมาในเวลากลางคืน ทำให้อุณหภูมิในบรรยากาศโลกไม่เปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน ก๊าซเรือนกระจก อาจแบ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกตามธรรมชาติและ ก๊าซเรือนกระจกจากภาคอุตสาหกรรม โดยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ไอน้ำ ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกตามธรรมชาติที่มีสัดส่วนสูงสุดประมาณร้อยละ 60 ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 26 และ ก๊าซโอโซน โดยก๊าซที่มีเป็นส่วนน้อยคือก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์ ส่วนก๊าซเรือนกระจกที่มาจากภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ ฮาโลคาร์บอน (Halocarbons) และสารซีเอฟซี ซึ่งใช้เป็นสารทำความเย็นและใช้ในการผลิตโฟม เป็นต้น โดยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ถูกปลดปล่อยสู่บรรยากาศด้วยกระบวนการต่าง ๆ เช่น การเผาไหม้เชื้อเพลิงและการตัดไม้ทำลายป่า แต่ในขณะเดียวกันการเจริญเติบโตของต้นไม้และป่าไม้ก็ดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และเปลี่ยนสภาพให้เป็นมวลชีวภาพ (Biomass) กระบวนการนี้เรียกว่า การสะสมคาร์บอนหรือการกักเก็บ (Carbon Sequestration) ซึ่งถือได้ว่าเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ส่วนก๊าซมีเทนเกิดขึ้นจากการย่อยสลายสารอินทรีย์ในสภาพที่ปราศจากออกซิเจน เช่น สภาพน้ำขังในนาข้าว การย่อยอาหารโดยการหมักในกระเพาะอาหาร (Enteric Fermentation) ของสัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่น กระบือและวัว (Ruminant Animals) นอกจากนี้ การบำบัดน้ำเสีย การกลบฝังขยะ ตลอดจนพื้นที่ชุ่มน้ำยังเป็นแหล่งการเกิดก๊าซมีเทนได้อีกและการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนยังทำให้เกิดก๊าซไนตรัสออกไซด์ซึ่งถูกปลดปล่อยสู่บรรยากาศด้วย และก๊าซเรือนกระจกชนิดต่าง ๆ จะมีอายุและการแผ่รังสีความร้อน (Radiative Effect) ที่แตกต่างกัน ในการทำให้โลกร้อน (Global Warming Potentials-GWPs) เช่น เมื่อพิจารณาในช่วงอายุหนึ่งร้อยปีพบว่า ก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์ มีค่า GWPs เท่ากับ 210 และ 310 ตามลำดับ หมายความว่า ก๊าซมีเทนจำนวนหนึ่งตัน มีศักยภาพในการกักเก็บและแผ่รังสีความร้อน เท่ากับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จำนวน 21 ตัน และก๊าซไนตรัสออกไซด์จำนวนหนึ่งตัน มีศักยภาพในการกักเก็บและแผ่รังสีความร้อน เท่ากับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จำนวน 310 ตัน เป็นต้น

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าโลกที่เราอาศัยอยู่ในปัจจุบันได้รับพลังงานจากดวงอาทิตย์หรือที่เราเรียกว่า “พลังงานแสงอาทิตย์” ซึ่งพลังงานบางส่วนจะมีการสะท้อนกลับออกไปยังนอกโลกในรูปของพลังงานความร้อนที่จะถูกก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas) ซึ่งมีอยู่ในบรรยากาศตามธรรมชาติในปริมาณที่ไม่มากนักดูดกลืน

เอาไว้และทำให้โลกมีความอบอุ่นส่งผลให้สิ่งมีชีวิตสามารถอาศัยอยู่บนโลกนี้ได้ และเรามักจะได้ยินกันอย่างคุ้นหูในเรื่องของ “ปรากฏการณ์เรือนกระจก” (Greenhouse Effect) ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่โลกถูกห่อหุ้มด้วยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นองค์ประกอบของบรรยากาศโลกที่จะดูดคลื่นความร้อนในเวลากลางวันแล้วแผ่รังสีความร้อนออกมาในเวลากลางคืน จึงทำให้อุณหภูมิร้อนจัดในเวลากลางวันและหนาวจัดในเวลากลางคืน และจากปรากฏการณ์ดังกล่าวที่เกิดความรุนแรงมากขึ้นกว่าที่ควรจะเป็นตามธรรมชาติซึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่ทำให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศเพิ่มมากขึ้นทำให้ความร้อนจากดวงอาทิตย์ถูกกักเก็บไว้ในโลกเพิ่มมากขึ้นและส่งผลให้อุณหภูมิของพื้นผิวโลกสูงขึ้นมากเมื่อเทียบกับในอดีต เช่น การผลิตและใช้พลังงาน การเผาไหม้เชื้อเพลิง การตัดไม้ทำลายป่า และการรั่วไหลของก๊าซจากอุตสาหกรรม เป็นต้น หรือที่เรามักจะรู้จักกันในคำว่า “ภาวะโลกร้อน (Global Warming)” หรือ “การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)” ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่มีส่วนทำให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศเพิ่มมากขึ้น และเป็นอันตรายต่อชั้นบรรยากาศของโลก รวมถึงระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังกระบวนการในการผลิตอาหารของมนุษย์ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ตระหนักถึงปัญหานี้และได้ร่วมมือกันเพื่อหาทางป้องกันและแก้ไข โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) ร่วมกับองค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (World Meteorological Organization: WMO) จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change: IPCC) ขึ้นใน พ.ศ. 2531 เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการศึกษาให้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ จากจุดเริ่มต้นดังกล่าว อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) จึงได้ประกาศขึ้นเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2535 และเปิดให้รัฐภาคีลงนามในอีกหนึ่งเดือนต่อมา ระหว่างการประชุม United Nations Conference on Environment and Development (UNCED) หรือที่รู้จักกันในชื่อ “การประชุมสุดยอดของโลกอริโอ (Rio Earth Summit)” ณ นครริโอ เดอจาเนโร ประเทศบราซิล ใน พ.ศ. 2535 อนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2537 โดยมีประเทศต่าง ๆ ลงนาม 150 ประเทศ ปัจจุบันมีประเทศที่ให้สัตยาบันรวมทั้งสิ้นจำนวน 196 ประเทศ จากนั้นเป็นต้นมาการประชุมเจรจาระหว่างประเทศเพื่อยับยั้งและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ถูกจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นรัฐภาคีอนุสัญญาฯ แบบประเทศนอกภาคผนวกที่ 1 (Non-annex) เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2537 และได้ส่งผู้แทนประเทศเข้าร่วมการประชุมเจรจามาเป็นลำดับ หัวใจสำคัญของอนุสัญญาฯ ฉบับนี้ คือ การป้องกันการคุกคามที่อันตรายของมนุษย์ต่อระบบภูมิอากาศ (Preventing “dangerous” human interference with the climate system) โดยการควบคุมความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นโดยมนุษย์ให้อยู่ในระดับที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสภาพภูมิอากาศ และให้เวลาแก่ระบบนิเวศทางธรรมชาติได้ปรับตัวตามสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป และยังคงต้องสร้างความมั่นคงด้านการผลิตอาหารรวมถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนของมนุษยชาติด้วย

ในส่วนของประเทศไทยที่ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การบริหารจัดการปัญหาดังกล่าวมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามข้อตกลงในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่นำมาใช้บังคับได้อย่างถูกต้องในการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร นั่นคือ “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2550” ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 31 ก เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2550 เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันปัญหาสภาวะการโลกร้อน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อวงกว้างมากขึ้น โดยส่วนหนึ่ง เป็นผลสืบเนื่องมาจากการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อผลกระทบและการลดก๊าซเรือนกระจก จึงเป็นเรื่องจำเป็นของประเทศ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินโครงการที่จะนำไปสู่การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และโครงการตามกลไกการพัฒนาที่สะอาดบรรลุผลตามความมุ่งหมายตลอดจนพัฒนาขีดความสามารถ และศักยภาพ ในการแข่งขันของภาคเอกชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินโครงการที่มีส่วนช่วยลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สมควรจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกขึ้นเป็นองค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน เพื่อให้การบริหารจัดการโครงการดังกล่าวมีความเป็นเอกภาพและคล่องตัวในการดำเนินงาน รวมทั้ง เป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศ นั้นเอง ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2550 เห็นชอบให้จัดตั้ง “องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)” เรียกโดยย่อว่า “อบก.” มีชื่อภาษาอังกฤษว่า “Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization)” เรียกโดยย่อว่า “TGO” ขึ้นภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์หลักในการวิเคราะห์ กลั่นกรอง และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำรับรองโครงการที่ลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกลไกการพัฒนาที่สะอาด รวมทั้ง ติดตามประเมินผลโครงการที่ได้รับคำรับรอง ส่งเสริมการพัฒนาโครงการ และการตลาดซื้อขายปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรอง เป็นศูนย์กลางข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ดำเนินงานด้านก๊าซเรือนกระจก จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับโครงการที่ได้รับคำรับรอง และการขายปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรอง ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ ตลอดจนให้คำแนะนำแก่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. เป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในเรื่องของการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) ของประเทศ โดยมีบทบาทที่สำคัญ คือ (ประเด็นเจรจาภายใต้อนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับ อบก., 2558)

1. ทำหน้าที่เป็น Designated National Authority of Clean Development Mechanism (DNA-CDM) Office ของประเทศไทย ตามพันธกรณีพิธีสารเกียวโต ซึ่งมีหน้าที่ วิเคราะห์ กลั่นกรอง โครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่เรียกว่า โครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด Clean Development Mechanism (CDM)
2. ให้ความเห็นแก่คณะกรรมการบริหาร องค์การก๊าซเรือนกระจก ว่าโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินงานในประเทศไทยควรจะได้รับความคิดเห็นชอบ และออกหนังสือรับรองโครงการ (Letter of Approval: LoA)

ให้กับผู้พัฒนาโครงการหรือไม่ ซึ่งเป็นเรื่องทางเทคนิควิชาการที่จะต้องถ่วงถ่วง วิเคราะห์ แต่ละโครงการว่าเป็นโครงการที่เป็นไปในหลักเกณฑ์การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Criteria: SD Criteria) ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ที่ประเทศไทยกำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม การลงทุน การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม แก่ชุมชน ท้องถิ่นที่โครงการตั้งอยู่ โดยโครงการที่ได้รับหนังสือรับรอง (LoA) จากประเทศไทย ซึ่งตามกฎหมายขณะนี้คือ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเป็นผู้ลงนามในหนังสือรับรองโครงการ ตามความเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ซึ่งจะรับข้อคิดเห็นจากอบก. มาพิจารณาจากนั้น จึงจะสามารถนำไปขึ้นทะเบียน (Registration) กับ CDM Executive Board ณ กรุงบอนน์ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และจึงจะทำการซื้อ-ขาย Carbon Credit ได้ต่อไป

3. เป็นองค์กรที่ให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ ข้อมูล สถานการณ์ ที่เกี่ยวกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศไทย และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนศักยภาพการดำเนินการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศว่าจะลดก๊าซเรือนกระจกในภาคใดบ้าง (Sector) เช่น ภาคอุตสาหกรรม ภาคพลังงาน ภาคคมนาคมขนส่ง ภาคการเกษตร ภาคป่าไม้ภาคอาคาร เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายภาครัฐ ซึ่งนโยบายในการลดก๊าซเรือนกระจกจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของภาคธุรกิจและภาคอื่น ๆ ดังนั้นข้อมูลที่จะเสนอจะต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันสถานการณ์ นอกจากนี้จะใช้เป็นข้อมูลในการเจรจาต่อรองในการกำหนดพันธกรณีระหว่างประเทศในอนาคตอีกด้วย

4. ส่งเสริมและพัฒนาโครงการ และการตลาดซื้อ-ขาย Carbon Credit ที่ได้รับการรับรอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพตลอดจนให้คำแนะนำแก่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจก และการบริหารจัดการเกี่ยวกับก๊าซเรือนกระจก รวมทั้ง การให้บริการข้อมูลที่ทันสมัยทั้งเรื่องสถานการณ์ สถานะการตลาด Carbon Market และการเข้าถึงแหล่งทุน (Access to Fund) ที่จะมาลงทุนรวมทั้งจากภายนอกประเทศและภายในประเทศ

5. จัดตั้งกองทุนสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งจะมีเงินทุนจากการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการ ค่าตอบแทนจากการพิจารณาถ่วงถ่วงโครงการ และการแบ่งปันผลประโยชน์รายได้จากการขาย Carbon Credit ของภาคเอกชน (องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน), 2558)

บทสรุปและข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าวสรุปได้ว่าการมีกฎหมายฉบับนี้ในการใช้บังคับในประเทศไทยนั้น ถือเป็นมาตรการที่สำคัญในการป้องกันและลดก๊าซเรือนกระจกที่นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งจะเห็นได้จากการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change–UNFCCC) สมัยที่ 21 (COP 21) และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ 11 (CMP 11) ที่ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เข้าร่วมประชุม การประชุมนี้เป็นเวทีที่เหล่าผู้นำได้ยืนยันเจตนารมณ์ และแสดงการสนับสนุนทางการเมืองในระดับสูงสุด ต่อการเจรจาจัดทำความตกลงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฉบับใหม่

ให้แล้วเสร็จ เพื่อแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เน้นการพัฒนาที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สร้างการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างสมดุล โดยการประชุมครั้งนี้ ทุกประเทศให้ความจริงจัง เพื่อให้การเจรจาจัดทำร่างความตกลงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแล้วเสร็จในปี ค.ศ. 2015 และเพื่อให้ความตกลงมีผลบังคับใช้ในปี ค.ศ. 2020 เพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เป็นปัญหาร่วมกันสำหรับประชาชาติทั่วโลกในขณะนี้ และประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศภาคีสมาชิกที่ต้องพยายามลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ ภายใน ค.ศ. 2020 จึงเห็นได้ว่าเมื่อมีข้อตกลงดังกล่าวร่วมกันเกิดขึ้น ในที่สุดการดำเนินการต่างให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดแก่มวลมนุษยชาตินั้นก็คือเราจำเป็นต้องมีมาตรการทางกฎหมายที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนในการนำมาใช้บังคับเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวที่อาจจะเกิดขึ้นและรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต ซึ่งนอกจากประเทศไทยจะมีกฎหมายคือ “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2550” แล้วยังคงต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายต่อไปเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ของโลกในปัจจุบันและให้สอดคล้องกับอนุสัญญาอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change–UNFCCC) ซึ่งจะเห็นได้ว่าสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว) ได้มีข้อเสนอที่เกิดจากการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทยกับ 4 ประเทศ ได้แก่ เม็กซิโก สหราชอาณาจักร นิวซีแลนด์ และอินโดนีเซีย เปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศไทย ทั้งกฎหมายหลักและกฎหมายเฉพาะ ยุทธศาสตร์แห่งชาติ มาตรการต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการจัดตั้งกองทุน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชน การควบคุม ฝั่ระวัง บทลงโทษ เป็นต้น ซึ่งจากการวิจัยพบว่าหลังการบังคับใช้กฎหมายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศต่าง ๆ พบว่าอัตราการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นการแก้ปัญหาให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลเป็นรูปธรรมมากที่สุด ควรจะสร้างกลไกการแก้ปัญหาแบบข้ามภาคส่วนในการจัดการปัญหาใหม่ โดยบูรณาการนโยบายกฎหมายและเครื่องมือในระดับกระทรวง และควรมีกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษที่สามารถตอบสนองการแก้ปัญหาในภาพรวมได้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติในอนาคต

บรรณานุกรม

ความเป็นมาขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน). (2558).

สืบค้น 2 ธันวาคม 2558 จาก <http://www.tgo.or.th/2015/thai/content.php?s1=1>

ประเด็นเจรจาภายใต้อนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับ อบก. (2558). สืบค้น 8 ธันวาคม 2558

จาก <http://www.tgo.or.th/2015/thai/content.php?s1=9&s2=31&sub3=sub3>

ผู้จัดการ ออนไลน์. (7 ธันวาคม 2558). นายกรัฐมนตรีประชุมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ. สืบค้น

8 ธันวาคม 2558 จาก <http://www.manager.co.th/Home/ViewNews.aspx?NewsID=9580000134869>

มาตรการป้องกันเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก. (2558). สืบค้น 8 ธันวาคม 2558 จาก

<https://web.ku.ac.th/schoolnet/snet6/envi3/pgreen/pgreenn.htm>

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). (1 ธันวาคม 2558). สกว. เสนอยกร่างกม. การเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ. สืบค้น 2 ธันวาคม 2558 จาก http://www.trf.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=8491:2015-12-01-09-44-16&catid=249:2014-02-03-07-51-16&Itemid=370

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (TGO). (2558). สืบค้น 8 ธันวาคม 2558

จาก http://www.eppo.go.th/ccep/thailand_2-3.html